

Prezes Rady Ministrów

Donald Tusk

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

RM-0610-98-26

Pan Włodzimierz CZARZASTY
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi projekt ustawy o ratyfikacji Traktatu między Rzeczpospolitą Polską a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej o partnerstwie w dziedzinie bezpieczeństwa i obronności, podpisanego w Londynie dnia 27 maja 2026 r.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Zagranicznych.

Z poważaniem
Donald Tusk
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
wnioskodawca

U S T A W A

z dnia

**o ratyfikacji Traktatu między Rzeczpospolitą Polską a Zjednoczonym Królestwem
Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej o partnerstwie w dziedzinie bezpieczeństwa
i obronności, podpisanego w Londynie dnia 27 maja 2026 r.**

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Traktatu między Rzeczpospolitą Polską a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej o partnerstwie w dziedzinie bezpieczeństwa i obronności, podpisanego w Londynie dnia 27 maja 2026 r.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Wyjaśnienie potrzeby i celu związania Rzeczypospolitej Polskiej Traktatem

Traktat między Rzeczpospolitą Polską a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej o partnerstwie w dziedzinie bezpieczeństwa i obronności, podpisany w Londynie dnia 27 maja 2026 r. (Traktat) stanowi element zacieśniania współpracy z podobnie myślącymi partnerami w zakresie wielowymiarowego podejścia do spraw bezpieczeństwa. W obliczu coraz bardziej złożonej sytuacji geopolitycznej, Rzeczypospolitej Polskiej zależy na regularnym dialogu i bliskiej współpracy z partnerami podzielającymi nasze wartości i postrzeganie zagrożeń.

Rzeczpospolitą Polską i Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (Zjednoczone Królestwo) łączą silne więzi historyczne oraz wspólne dla obu Stron wyzwania międzynarodowe oraz perspektywy długofalowego, dwustronnego partnerstwa. Ogromny potencjał ma współpraca polityczna i gospodarcza, w szczególności odnosząca się do bezpieczeństwa i obronności, w ramach Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (NATO), jak również wzmacniająca relacje między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem. Traktat ustanawia ramy prawne dla dalszego pogłębiania współpracy w dziedzinie obronności oraz szeroko pojmowanego bezpieczeństwa między Rzeczpospolitą Polską i Zjednoczonym Królestwem.

Potrzeba intensyfikacji polsko-brytyjskiej współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa i obronności wynika w dużej mierze z obecnej sytuacji międzynarodowej, w tym w szczególności agresji, którą Federacja Rosyjska rozpoczęła w 2014 r. aneksją Krymu oraz pełnoskalowego ataku na Ukrainę z dnia 24 lutego 2022 r. W tym kontekście polsko-brytyjska współpraca wojskowa, w tym w ramach NATO, a także współpraca pomiędzy przemysłami obronnymi, stanowi ważny element bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej oraz całej Europy.

Dalsze pogłębianie dwustronnej współpracy ze Zjednoczonym Królestwem pozytywnie wpłynie na poziom bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej. Traktat wzmacnia wynikające z art. 5 Traktatu Północnoatlantyckiego sporządzonego w Waszyngtonie dnia 4 kwietnia 1949 r. (Dz. U. z 2000 r. poz. 970) zobowiązanie Stron do wzajemnej pomocy, w przypadku zbrojnej napaści na terytorium którejś ze Stron, poprzez zawarcie w nim dwustronnej klauzuli wzajemnej obrony, poprzez którą Strony zobowiązują się do wzajemnej pomocy, także przy pomocy środków wojskowych. Przewiduje zwiększenie interoperacyjności między siłami

zbrojnymi, poprzez wspólny udział w szkoleniach, kształceniu i ćwiczeniach, a także wspieranie przemysłów obronnych obu państw i rozwój wspólnych projektów, w tym w dziedzinie badań i technologii, oraz podejmowanie działań służących rozwijaniu infrastruktury transportowej podwójnego zastosowania. Mając świadomość rosnącego znaczenia przełomowych technologii, pogłębiona współpraca obronna obejmuje także ściślejszą współpracę w obszarze cyberbezpieczeństwa oraz nowych technologii, w tym m.in. nad technologiami podwójnego zastosowania, sztuczną inteligencją i technologiami kosmicznymi.

Traktat przewiduje także wszechstronną współpracę m.in. w zakresie zwalczania zagrożeń hybrydowych, terroryzmu, przestępczości zorganizowanej, w tym także w zakresie przemytu migrantów i handlu ludźmi, jak również współdziałanie w obszarach bezpieczeństwa gospodarczego i energetycznego, w tym w obszarze infrastruktury krytycznej.

Wejście Traktatu w życie powinno doprowadzić do intensyfikacji i wzmocnienia kontaktów politycznych w poszczególnych obszarach tematycznych, objętych postanowieniami Traktatu, na wielu poziomach współpracy.

Z uwagi na kluczowe znaczenie Traktatu dla polsko-brytyjskich relacji dwustronnych oraz jego pozytywny wpływ na poziom bezpieczeństwa i obronności Rzeczypospolitej Polskiej w obecnych uwarunkowaniach geopolitycznych należy dążyć do niezwłocznego ratyfikowania Traktatu i doprowadzenia do jak najszybszego wykonywania jego postanowień. Z tego względu proponuje się skrócenie *vacatio legis* ustawy o ratyfikacji Traktatu i zakłada, że wejdzie ona w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

2. Wskazanie różnic między dotychczasowym i projektowanym stanem prawnym

Podpisany Traktat będzie stanowił rozszerzenie Traktatu między Rzeczpospolitą Polską a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej o współpracy w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa, sporządzonego w Warszawie dnia 21 grudnia 2017 r. (M.P. z 2019 r. poz. 104), który jest podstawą współpracy między ministerstwami obrony i siłami zbrojnymi obu Państw.

Ponadto obowiązuje szereg innych porozumień: Memorandum o Porozumieniu między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie przeprowadzania ćwiczeń i szkoleń wojskowych oraz zapewnienia wsparcia państwa gospodarza, podpisane w Warszawie dnia 11 marca 2002 r.; Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej o wzajemnej ochronie informacji niejawnych, podpisana

w Warszawie dnia 18 sierpnia 2006 r. (Dz. U. z 2007 r. poz. 985) oraz Umowa z dnia 15 lutego 2017 r. między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej o zmianie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej o wzajemnej ochronie informacji niejawnych, podpisanej w Warszawie dnia 18 sierpnia 2006 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1262); Memorandum o porozumieniu dotyczące współpracy polskiej Jednostki Wojsk Specjalnych AGAT i brytyjskiej Jednostki Sił Specjalnych Special Force Support Group (2018).

Podpisany Traktat znacząco zwiększa liczbę obszarów współpracy i zakłada ją w następujących dziedzinach: polityka zagraniczna i polityka bezpieczeństwa, obronność i bezpieczeństwo, bezpieczeństwo narodowe, bezpieczeństwo gospodarcze oraz bezpieczeństwo energetyczne i klimatyczne. Traktat charakteryzuje się nowoczesnym, wielowymiarowym podejściem do bezpieczeństwa, stanowiąc odpowiedź na współczesne, złożone wyzwania. Oprócz współpracy w tradycyjnych obszarach bezpieczeństwa i obronności, Traktat odnosi się do takich zagadnień jak ochrona infrastruktury krytycznej, walka z przestępczością zorganizowaną, w tym w zakresie przemytu migrantów i handlu ludźmi, zagrożenia hybrydowe i informacyjne, cyberbezpieczeństwo, nowoczesne technologie, w tym technologie podwójnego zastosowania, odporność łańcuchów dostaw, bezpieczeństwo żywnościowe, bezpieczeństwo infrastruktury energetycznej czy też zdywersyfikowane systemy energii promujące niezależność energetyczną, ze szczególną rolą cywilnej energetyki jądrowej.

Art. 8 Traktatu przewiduje możliwość rozszerzenia zakresu terytorialnego Traktatu o trzy terytoria zależne Zjednoczonego Królestwa: Baliwat Guernsey, Baliwat Jersey oraz Wyspę Man za obopólną zgodą Stron wyrażoną w drodze wymiany not. Są to podmioty, z którymi Rzeczpospolita Polska nawiązała już stosunki traktatowe. Obowiązują m.in. Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Baliwatem Guernsey w sprawie unikania podwójnego opodatkowania niektórych kategorii dochodów osób fizycznych, podpisana w Londynie dnia 8 października 2013 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 1341), Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Jersey w sprawie unikania podwójnego opodatkowania osób fizycznych, sporządzona w Londynie dnia 2 grudnia 2011 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1179) oraz Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Wyspą Man w sprawie unikania podwójnego opodatkowania niektórych kategorii dochodów osób fizycznych, podpisana w Londynie dnia 7 marca 2011 r. (Dz. U. 2011 r. poz. 1667).

Postanowienia Traktatu definiują poziom ambicji dla rozwoju stosunków polsko-brytyjskich na kolejne lata. Stanowią odpowiedź na współczesne wyzwania oraz zachętę do dalszego rozwoju relacji dwustronnych.

3. Wskazanie przewidywanych skutków społecznych, gospodarczych, finansowych, politycznych i prawnych związanych z wejściem Traktatu w życie, wraz z określeniem źródeł finansowania

a) skutki społeczne

Traktat jako narzędzie zacieśniania współpracy w dziedzinie obronności oraz szeroko pojętego bezpieczeństwa nie wywołuje bezpośrednich skutków społecznych.

b) skutki gospodarcze

Traktat może przyczynić się do dalszego rozwoju relacji gospodarczych między Stronami. Na przestrzeni ostatnich lat zauważalny jest sukcesywny wzrost eksportu z Rzeczypospolitej Polskiej do Zjednoczonego Królestwa, zarówno towarowego, jak i usługowego. W obu przypadkach odnotowuje się dodatnie salda obrotów na korzyść Rzeczypospolitej Polskiej. Według danych za 2024 r. i 2025 r., Zjednoczone Królestwo pozostaje czwartym (wśród krajów pozaunijnych pierwszym) najważniejszym partnerem gospodarczym Rzeczypospolitej Polskiej pod względem wartości polskiego eksportu, który systematycznie rośnie. Ponadto Zjednoczone Królestwo pozostaje istotnym partnerem inwestycyjnym Rzeczypospolitej Polskiej pod względem wielkości wartości zainwestowanego kapitału. Traktat może stanowić zachętę do dalszego rozwijania stosunków gospodarczych pomiędzy państwami, w tym zwłaszcza w obszarze bezpieczeństwa gospodarczego i energetycznego, a także zacieśniania współpracy pomiędzy przemysłami obronnymi.

c) skutki finansowe

Traktat nie przewiduje bezpośrednich skutków finansowych. Ewentualne skutki finansowe dla budżetu państwa związane z wejściem w życie Traktatu będą finansowane w ramach limitów wydatków corocznie ustalanych w ustawie budżetowej dla poszczególnych dysponentów części budżetowych i nie będą stanowić podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa na ten cel, zarówno w roku wejścia w życie Traktatu, jak i w kolejnych latach jego obowiązywania. Ewentualne skutki finansowe dla Ministerstwa Obrony Narodowej, wynikające z wejścia w życie Traktatu, będą finansowane w ramach limitu wydatków obronnych, o którym mowa w art. 40 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2025 r. poz. 825, z późn. zm.) bez konieczności występowania o dodatkowe środki.

d) skutki polityczne

Wejście Traktatu w życie wpłynie na dalszą intensyfikację polsko-brytyjskich relacji w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa oraz wzmocni pozycję Rzeczypospolitej Polskiej w NATO. Traktat nada nowy impuls relacjom politycznym w zmieniającej się dynamicznie sytuacji międzynarodowej. Będzie on również lokował Rzeczypospolitą Polską wśród bliskich partnerów Zjednoczonego Królestwa na świecie. Intensyfikacji ulegną kontakty polityczne, w tym na wysokim szczeblu, a ich elementem staną się dialogi prowadzone w poszczególnych obszarach tematycznych Traktatu.

e) skutki prawne

Traktat będzie stanowił podstawę prawną polsko-brytyjskiej współpracy w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa.

4. Informacja na temat trybu związania Rzeczypospolitej Polskiej Traktatem

Traktat ma rangę umowy międzypaństwowej.

Zgodnie z art. 12 Traktatu wejdzie on w życie po upływie 30 dni od dnia otrzymania późniejszej z notyfikacji, w których Strony poinformują się wzajemnie o wypełnieniu procedur wewnętrznych wymaganych do jego wejścia w życie.

Traktat stanowi umowę regulującą wzajemne stosunki polityczne między Rzeczpospolitą Polską a Zjednoczonym Królestwem w obszarze obronności oraz szeroko rozumianego bezpieczeństwa, w tym politykę zagraniczną i politykę bezpieczeństwa, obronność i bezpieczeństwo, bezpieczeństwo narodowe, bezpieczeństwo gospodarcze oraz bezpieczeństwo energetyczne i klimatyczne.

Tym samym Traktat będzie układem politycznym, o którym mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. poz. 483, z późn. zm.). Ponadto postanowienia Traktatu dotyczyć będą kwestii uregulowanych w ustawach lub w których Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej wymaga ustawy, takich jak kwestie dotyczące obronności oraz bezpieczeństwa.

Z uwagi na powyższe, związanie Rzeczypospolitej Polskiej Traktatem nastąpi w drodze ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 1 oraz pkt 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., w związku z art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach międzynarodowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 127).

a) Podmioty prawa krajowego, których dotyczy Traktat, w tym zakres, w jakim dotyczy on osób fizycznych i prawnych

Traktat dotyczy współpracy organów państwa i bezpośrednio nie dotyczy osób fizycznych i prawnych.

Z uwagi na fakt, że Traktat stanowi wielosektorową umowę regulującą przekrojowo wzajemne stosunki polityczne między Rzeczpospolitą Polską a Zjednoczonym Królestwem, za jego wykonanie będą odpowiedzialni ministrowie kierujący wszystkimi działami administracji rządowej.

b) Sposób, w jaki Traktat dotyczy spraw uregulowanych w prawie wewnętrznym

Ze względu na swój polityczny charakter Traktat nie dotyczy bezpośrednio spraw uregulowanych w prawie wewnętrznym.

c) Środki prawne, jakie powinny zostać przyjęte w celu wykonania Traktatu

Postanowienia Traktatu mają charakter polityczny, w konsekwencji do ich realizacji nie jest konieczne przyjęcie jakichkolwiek środków prawnych.

**TRAKTAT MIĘDZY RZECZĄPOSPOLITĄ POLSKĄ
A ZJEDNOCZONYM KRÓLESTWEM WIELKIEJ BRYTANII
I IRLANDII PÓŁNOCNEJ
O PARTNERSTWIE W DZIEDZINIE BEZPIECZEŃSTWA
I OBRONNOŚCI**

Rzeczpospolita Polska i Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, zwane dalej „Stronami”,

Zdecydowane wzmacniać bliską współpracę w dziedzinie bezpieczeństwa i obronności oraz przygotowując się na wyzwania stojące przed obydwoma Państwami i przed całą Europą;

Kierując się pragnieniem zapewnienia dostatniej, bezpiecznej i zrównoważonej przyszłości dla swoich obywateli w obliczu zasadniczych zmian w otoczeniu geopolitycznym;

Świadome obecnych wyzwań dla bezpieczeństwa euroatlantyckiego w epoce rosnących zagrożeń dla bezpieczeństwa i powrotu działań wojennych na kontynent europejski, a także zauważając wyzwania dla demokracji w obydwu Państwach oraz dla norm i prawa międzynarodowego;

Rozpoznając w Federacji Rosyjskiej najważniejsze długoterminowe zagrożenie tegoż bezpieczeństwa i uznając konieczność przeciwdziałania jej wrogim działaniom;

Zdecydowane, jako europejscy sąsiedzi i sojusznicy w ramach Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (NATO), stawiać czoła tym wyzwaniom poprzez pogłębianie bliskiej współpracy, opartej na silnych więziach łączących obydwu Państwa, narody i rządy oraz na wspólnej historii, wartościach i interesach;

Potwierdzając swoje niezachwiane zaangażowanie w ramach NATO, stanowiącej podstawę bezpieczeństwa Stron oraz fundament zbiorowej obrony obszaru euroatlantyckiego;

Kierując się znaczeniem współpracy w ramach silnego partnerstwa dwustronnego na rzecz wzmacniania sojuszu transatlantyckiego i umacniania obronności i bezpieczeństwa Europy;

Potwierdzając swoje zaangażowanie w jedność Europy i odpowiedzialność za kwestie bezpieczeństwa i obronności;

Potwierdzając swoje zaangażowanie na rzecz podstawowych wolności i praw człowieka, demokracji i praworządności oraz ładu międzynarodowego, którego rdzeniem jest Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ);

Podkreślając, że wzrost gospodarczy i bezpieczeństwo są współzależne i kluczowe dla przyszłego dobrobytu oraz dobrostanu obu narodów;

Zdeterminowane zwiększać dobrobyt i bezpieczeństwo poprzez działania na rzecz wzmacniania bezpieczeństwa energetycznego obu Państw, podnoszenia odporności obydwu gospodarek, wykorzystywania możliwości stwarzanych przez naukę i ukierunkowywania przemian technologicznych, które ukształtują ich przyszłość;

Uznając, że do zapewnienia dobrobytu i bezpieczeństwa konieczne są działania na rzecz walki ze zmianami klimatu oraz potwierdzając swoje zobowiązanie na rzecz Porozumienia paryskiego, przyjętego w Paryżu dnia 12 grudnia 2015 roku (Porozumienie paryskie) oraz jego celów;

Pragnąc rozwinąć współpracę opartą na Traktacie między Rzeczpospolitą Polską a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej o współpracy w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa, sporządzonym w Warszawie dnia 21 grudnia 2017 roku (Traktat z 2017 roku) i Wspólnej deklaracji o polsko-brytyjskim partnerstwie strategicznym 2030 w zakresie polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obronności, sporządzonej w Londynie dnia 5 lipca 2023 roku (Wspólna deklaracja z 2023 roku);

uzgodniły, co następuje:

ARTYKUŁ 1

Współpraca w dziedzinie polityki zagranicznej i polityki bezpieczeństwa

1. Strony zobowiązują się pogłębiać współpracę w dziedzinie bezpieczeństwa międzynarodowego i polityki zagranicznej, mając na celu wspieranie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, promowanie praw człowieka i praworządności oraz zapewnianie skutecznego funkcjonowania architektury bezpieczeństwa międzynarodowego. W ramach regularnych kontaktów na poziomie ministerialnym i urzędniczym, Strony zobowiązują się do dzielenia się analizami, prowadzenia konsultacji dotyczących pełnego zakresu wyzwań na arenie międzynarodowej i koordynowania wdrażanych przez siebie polityk, mając na celu wypracowanie wspólnych stanowisk i wspieranie wspólnych interesów.
2. W odpowiedzi na wyzwania międzynarodowe, Strony intensyfikują współpracę z innymi partnerami oraz w ramach formatów wielostronnych, takich jak NATO,

Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) i ONZ. Strony dążą do jak najlepszego wykorzystania Partnerstwa między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, zawartego dnia 19 maja 2025 roku. Mając na uwadze wspólne zobowiązania podjęte przez Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej i Unię Europejską (UE) dotyczące poszukiwania możliwości wspólnego zaangażowania w odpowiednie inicjatywy obronne, zgodnie z właściwymi uregulowaniami prawnymi, Strony liczą na współpracę z sojusznikami z NATO i państwami członkowskimi UE zmierzającą do poprawy bezpieczeństwa Europy i wzmocnienia NATO.

3. Strony podejmują działania mające na celu zintensyfikowanie współpracy z innymi partnerami europejskimi, aby wspólnie odpowiadać na wyzwania z zakresu bezpieczeństwa międzynarodowego.
4. Strony podkreślają, że Federacja Rosyjska stanowi zagrożenie dla międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa. Strony potwierdzają swoje zaangażowanie w przeciwdziałanie i powstrzymywanie rosyjskiej agresji oraz wszelkich form ingerencji z jej strony. Strony są zdeterminowane wywierać odpowiednią presję na tych, którzy umożliwiają rosyjskie wrogie działania i agresję oraz działać wspólnie, także na forach międzynarodowych, aby pociągnąć Federację Rosyjską (w tym jej przywódców politycznych i wojskowych) do odpowiedzialności za naruszenia prawa międzynarodowego popełnione w tym kontekście, w tym międzynarodowego prawa humanitarnego i międzynarodowego prawa praw człowieka. Strony będą kontynuować współpracę z Ukrainą i innymi partnerami, aby zapewnić zgodne z prawem wywiązanie się przez Federację Rosyjską z obowiązku zapłaty za szkody wyrządzone Ukrainie.
5. Kierując się trwałym zaangażowaniem na rzecz suwerenności i integralności terytorialnej Ukrainy w jej międzynarodowo uznanych granicach, Strony potwierdzają swoje niesłabnące wsparcie wojskowe dla bezpieczeństwa i niepodległości Ukrainy oraz pomoc w jej odbudowie i rekonstrukcji, polegającą między innymi na wspieraniu Ukrainy w budowie odpornej gospodarki, tworzeniu silniejszych instytucji demokratycznych i pogłębianiu integracji euroatlantyckiej.
6. Strony prowadzą ścisłą współpracę w celu wzmacniania skuteczności polityki sankcyjnej i jej wdrażania. W stosownych przypadkach, Strony wspierają przyjmowanie zbieżnych stanowisk w ramach organizacji wielostronnych, takich jak UE i ONZ, mając na celu zapewnienie spójnych i skutecznych reakcji.

7. Strony zacieśniają relacje w kwestiach dotyczących strategicznej stabilności, w tym odstraszenia i obrony, kontroli zbrojeń i nierozprzestrzeniania, w celu wzmocnienia bezpieczeństwa euroatlantyckiego i szerszego bezpieczeństwa międzynarodowego.
8. Kierując się wspólnymi wartościami i przywiązaniem do demokracji, Strony potwierdzają swoje zaangażowanie na rzecz wolności prasy, niezależności mediów i wolności wypowiedzi. Strony wspierają te zasady poprzez swoje członkostwo w Radzie Europy, uczestnictwo w OBWE, w tym wspierając Przedstawiciela OBWE do spraw Wolności Mediów, oraz w ramach ONZ.
9. Strony zobowiązują się wzmacniać koordynację w zakresie rozwiązywania i zapobiegania konfliktom oraz stosowania międzynarodowego prawa humanitarnego. Strony działają na rzecz zwiększania pełnego, równego, znaczącego i bezpiecznego udziału kobiet w procesach decyzyjnych związanych z pokojem i bezpieczeństwem. Strony promują ochronę i wspieranie kobiet i dzieci w czasie konfliktów zbrojnych i po ich zakończeniu oraz działają na rzecz zapobiegania przemocy seksualnej w konfliktach zbrojnych.
10. Kierując się wspólnym przywiązaniem do roli, jaką międzynarodowy rozwój odgrywa w zapobieganiu zagrożeniom dla bezpieczeństwa narodowego i ich łagodzeniu, a także uznając istotną działalność UE na rzecz rozwoju, Strony postanawiają pogłębić współpracę i dzielić się najlepszymi praktykami, w tym w zakresie projektów we właściwych Państwach.
11. Strony zobowiązują się do kontynuowania i wzmacniania regularnej wymiany w zakresie szkoleń dyplomatycznych.
12. Opierając się na istniejących dialogach, Strony ustanawiają regularne, usystematyzowane dialogi na temat polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na szczeblu ministerialnym i urzędniczym, w razie potrzeby z udziałem odpowiednich ministerstw, aby odnieść się do przekrojowego charakteru wielu istniejących i nowych zagrożeń oraz uzgodnienia metod odpowiedniego reagowania na nie.

ARTYKUŁ 2

Współpraca w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa

1. W oparciu o Traktat z 2017 roku i Wspólną deklarację z 2023 roku Strony potwierdzają swoje zobowiązania w nich zawarte oraz postanawiają pogłębić współpracę w dziedzinie obronności, mając na celu:

- a. wzmacnianie bezpieczeństwa regionu euroatlantyckiego, uznając że bezpieczeństwo regionalne jest nierozdzielnie związane z bezpieczeństwem obu Stron;
 - b. zwiększanie dwustronnej zamienności i interoperacyjności między siłami zbrojnymi Stron we wszystkich domenach, w tym poprzez wzmocnione wspólne szkolenia, kształcenie, ćwiczenia i udział w wielonarodowych strukturach wojskowych zlokalizowanych zarówno w Rzeczypospolitej Polskiej, jak i w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w celu budowania więzi między personelem;
 - c. wspieranie działań NATO w zakresie obrony i odstraszania, wzmacniania współpracy między NATO a UE oraz wspierania działań pokojowych ONZ;
 - d. wspieranie przemysłu obronnego Stron i ich wspólnych projektów, w tym rozwijanie wspólnych zdolności oraz zacieśnianie współpracy w dziedzinie badań i technologii, w tym transferu technologii.
2. Strony potwierdzają swoją determinację do wypełniania zobowiązań sojuszniczych w ramach NATO, w tym do wielodomenowej obrony zbiorowej. W tym celu Strony zapewniają takie siły, zdolności, zasoby i infrastrukturę, jakie są niezbędne do umożliwienia realizacji planów obronnych NATO.
 3. Strony działają wspólnie, wraz z pozostałymi sojusznikami z NATO, w celu wzmocnienia odstraszania i obrony wschodniej flanki NATO, uznając jej strategiczną rolę i koordynując swoje siły i działania w możliwym zakresie.
 4. Z uwagi na niestabilną i coraz bardziej wymagającą sytuację bezpieczeństwa w Europie i w jej szerszym sąsiedztwie, Strony potwierdzają zaangażowanie na rzecz NATO jako podstawy ich obrony zbiorowej oraz zobowiązań określonych w Traktacie Północnoatlantyckim, sporządzonym w Waszyngtonie dnia 4 kwietnia 1949 roku (Traktat Północnoatlantycki), w szczególności w jego artykule 5. Jako bliscy sojusznicy, Strony potwierdzają również swoje głębokie zaangażowanie we wzajemną obronę.
 5. Jako sojusznicy w ramach NATO i partnerzy strategiczni, Strony potwierdzają głębokie zaangażowanie we wzajemną obronę oraz w przypadku napaści zbrojnej na którąkolwiek ze Stron, zobowiązują się do udzielenia wzajemnej pomocy, w tym przy zastosowaniu środków wojskowych zgodnie z Artykułem 5 Traktatu Północnoatlantyckiego.

6. Strony uznają pilną potrzebę przyspieszenia przez Europę rozwoju nowych zdolności obronnych we wszystkich domenach w celu wzmocnienia swojego bezpieczeństwa i ochrony swojego terytorium oraz są zdecydowane uczestniczyć w tym pokoleniowym wysiłku. Strony uznają również wzajemnie wzmacniające się korzyści płynące z zapewnienia bezpieczeństwa dostaw dla programów krajowych i stworzenia niezawodnego łańcucha zamówień dla przedsiębiorstw obronnych. W związku z tym Strony zobowiązują się do: większego wzajemnego dostosowania strategii przemysłu obronnego i strategii eksportowej uwzględniających zawieranie w przyszłości stosownych partnerstw; rozwijania i utrzymywania zdolności w zakresie zamienności; wspólnego udzielania zamówień; prac nad identyfikowaniem i minimalizowaniem barier regulacyjnych dla wspólnych programów; prac nad poprawą dialogu i współpracy między przedsiębiorstwami obronnymi obydwu Stron oraz dyskusji na temat zagrożeń w łańcuchu dostaw i sposobów przeciwdziałania im.
7. Uznając konieczność zwiększenia wydatków na obronność zgodnie z celami wyznaczonymi przez NATO, Strony wspierają wysiłki w tym zakresie. Strony są zdeterminowane przyspieszać wprowadzenie innowacyjnych instrumentów i metod uruchamiania środków finansowych z zachowaniem inkluzywności i całościowego charakteru takich działań. Strony współpracują na rzecz rozwijania rozwiązań dotyczących finansowania obronności, które umożliwią terminową i skuteczną realizację celów obronnych.
8. Uznając swoje istotne wspólne interesy jako narody, które przestrzegają prawa i norm międzynarodowych, Strony zobowiązują się do wzmocnienia interoperacyjności, zamienności i integracji swoich strategii obronnych i sił zbrojnych. Strony kontynuują formułowanie szczegółowych planów rozwijającej się współpracy wojskowej w formie planów współpracy obronnej ustanowionych Traktatem z 2017 roku. Strony intensyfikują współpracę we wszystkich dziedzinach, w tym w zakresie szkoleń, doktryny, kształcenia, ćwiczeń i operacji specjalnych. Strony umożliwiają nadal regularną wymianę kadr z sektora bezpieczeństwa narodowego i obrony oraz ich rodzin w celu pogłębienia dotychczasowych i nawiązania nowych relacji dla przyszłych pokoleń oraz w celu zapewnienia siłom zbrojnym Stron niezbędnych warunków do skutecznego działania.
9. Z uwagi na stale rosnące znaczenie przełomowych technologii, pogłębiona współpraca obronna obejmuje ściślejszą współpracę w dziedzinie zdolności w zakresie cyberbezpieczeństwa. Strony poszukują również możliwości współpracy nad nowymi i przełomowymi technologiami, w tym technologiami podwójnego

zastosowania, sztuczną inteligencją, technologiami kosmicznymi i innymi technologiami obronnymi.

10. Strony zobowiązują się do rozwijania i kontynuowania współpracy w celu utrzymania ścisłego dialogu między ich ministerstwami właściwymi w sprawach obrony we wszystkich kwestiach dotyczących obronności będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, w tym w kwestiach jądrowych w ramach NATO.
11. Uznając, że inwestycje w działalność operacyjną, zdolności i współpracę przemysłową muszą być poparte pracami nad poprawą więzi kadrowych między ich siłami, Strony zobowiązują się do wzmacniania sieci oficerów łącznikowych i rozwijania możliwości profesjonalnego kształcenia wojskowego, zwiększania wymiaru wspólnych ćwiczeń i negocjowania nowych umów w sprawie mobilności personelu wojskowego.
12. Opierając się na istniejących dialogach, Strony w dalszym ciągu rozwijają regularny, usystematyzowany dialog na temat zacieśniania współpracy w dziedzinie obronności. Strony prowadzą coroczny dialog i konsultacje strategiczne z udziałem ministrów, szefów sztabów generalnych i urzędników wyższego szczebla. Obejmuje to również wzmożoną wymianę między właściwymi społecznościami eksperckimi Stron.

ARTYKUŁ 3

Współpraca w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego

1. Świadome szybkiej ewolucji i współzależności zagrożeń dla swojego bezpieczeństwa wewnętrznego, Strony zobowiązują się wzmacniać współpracę dwustronną w celu ich zwalczania, z uwzględnieniem zagrożeń dla infrastruktury krytycznej (w tym infrastruktury lądowej i morskiej), jak najlepiej wykorzystując wszelkie odpowiednie narzędzia i mechanizmy polityczne, prawne, operacyjne, dyplomatyczne i technologiczne.
2. W oparciu o istniejące zobowiązania Stron zawarte w Protokole dotyczącym wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych do Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony, podpisanym w Brukseli i w Londynie dnia 30 grudnia 2020 roku, Strony zobowiązują się podejmować wspólne działania, aby przeciwdziałać poważnej i zorganizowanej przestępczości transgranicznej, w tym działania przeciwko przestępczości należące do właściwości organów celnych. Strony zacieśniają

współdziałanie w obszarze strategicznych polityk i współpracy operacyjnej. Ścigając grupy, które powodują największe szkody, Strony wzmacniają wspólne działania, w tym w stosownych przypadkach wymianę wyprzedzających informacji o ładunkach oraz współpracę w zakresie analizy ryzyka przed ich przybyciem. Strony współpracują ze sobą oraz badają możliwości współdziałania z sektorem prywatnym i państwami trzecimi w celu zwalczania innych wspólnych zagrożeń związanych z przestępczością zorganizowaną, takich jak nielegalny handel narkotykami, tytoniem i bronią palną, oszustwa i nielegalne przepływy finansowe.

3. Strony uznają przemyt migrantów za wspólne wyzwanie, które wymaga wspólnych rozwiązań. Zobowiązują się współpracować przy zwalczaniu transgranicznej przestępczości zorganizowanej obejmującej przemyt migrantów i handel ludźmi. W stosownych przypadkach Strony pogłębiają dialog i współpracę operacyjną w sprawie bezpieczeństwa granic i wymieniają się najlepszymi praktykami w tym zakresie oraz wspólnie przeciwdziałają instrumentalnemu wykorzystywaniu migracji przez podmioty zewnętrzne.
4. Strony zobowiązują się pogłębiać kompleksowe partnerstwa z państwami pochodzenia i tranzytu, aby zająć się pierwotnymi przyczynami nielegalnej migracji. Strony mają świadomość znaczenia bezpiecznych, uregulowanych systemów migracyjnych i azylowych chroniących przed nadużyciami i dostosowanych do współczesnych wyzwań oraz stanowczo opowiadają się za przestrzeganiem prawa międzynarodowego i standardów praw człowieka.
5. Uznając kluczową rolę NATO i UE, Strony dążą do wzmacniania odporności na zagrożenia hybrydowe, w tym cybernetyczne i informacyjne, oraz do zapobiegania im i reagowania na nie. Pogłębiają współpracę poprzez wymianę informacji, w stosownych przypadkach, rozwój narzędzi oraz koordynowanie działań mających na celu zapobieganie zakłóceniom i reagowania na nie. Strony zobowiązują się do dzielenia się strategiami odpowiadającymi na rosnące zagrożenia, jakie niosą działania hybrydowe, w tym między innymi sabotaż, oraz wrogie wykorzystywanie takich technologii jak sztuczna inteligencja i bezzałogowe statki powietrzne, a także, w stosownych przypadkach, do oferowania wzajemnego wsparcia w reagowaniu na konkretne incydenty i ataki.
6. Strony wyrażają głębokie zaniepokojenie zagrożeniami i wyzwaniami ze strony wrogich podmiotów, podważającymi bezpieczeństwo i wartości demokratyczne poprzez zagraniczne manipulacje informacjami i ingerencje w informacje (Foreign Information Manipulation and Interference - FIMI). Strony zobowiązują się

pogłębiać wymianę w obszarze analizy ryzyka, szerzących się tendencji i najlepszych praktyk, w stosownych przypadkach, oraz do działania na rzecz wspólnych inicjatyw i zdolności do różnorodnego przeciwdziałania zagrożeniom FIMI. Strony podkreślają konieczność szybkiego i sprawnego reagowania wobec podmiotów stosujących FIMI z uwzględnieniem charakteru tego ewoluującego zagrożenia.

7. Uznając znaczenie krytycznej infrastruktury krajowej oraz różnorodnych wektorów zagrożeń, które niosą ryzyko zakłóceń, w szczególności w sektorze energetycznym, Strony zobowiązują się w stosownych przypadkach do dzielenia się najlepszymi praktykami w zakresie odporności, gotowości, reagowania i zdolności odtwarzania.
8. Strony wzmacniają koordynację w dziedzinie przeciwdziałania terroryzmowi, kontynuując współpracę wywiadowczą oraz w stosownych przypadkach pogłębiając wymianę danych.
9. Opierając się na Memorandum o porozumieniu między Ministerstwem Sprawiedliwości Rzeczypospolitej Polskiej a Ministerstwem Sprawiedliwości i Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej dotyczącym współpracy w sprawach karnych, podpisanym w Warszawie dnia 14 listopada 2024 roku, Strony zobowiązują się do dalszego zacieśniania współpracy w zakresie wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych, w tym poprzez otwarcie negocjacji dotyczących nowej umowy w sprawie przekazywania więźniów.
10. Strony potwierdzają dotychczasowe zobowiązanie do wymiany informacji pochodzących z rejestrów karnych, zarówno z naciskiem na wspieranie postępowań karnych, jak i realizację kluczowych celów ochrony publicznej, obejmujących postępowania sprawdzające w procesach zatrudnienia, sprawdzanie informacji w rejestrach karnych w ramach postępowań migracyjnych oraz działania zabezpieczające. W szczególności, Strony będą udostępniać informacje z rejestrów karnych do celów ochrony osób dorosłych szczególnej troski oraz dzieci, w tym, w stosownych przypadkach, w związku z procedurami dotyczącymi pieczy zastępczej i przysposobienia.
11. Strony współpracują w formacie dwustronnym i w ramach organizacji wielostronnych w celu zwiększania swoich możliwości egzekwowania prawa. Współpracują z Interpołem w celu wspierania integralności systemu międzynarodowego i przeciwdziałania jego nadużyciom przez wrogie podmioty. Strony potwierdzają istotną rolę agencji UE, takich jak Europol i Eurojust.

12. Strony zobowiązują się udoskonalać współpracę w obszarze wzajemnej pomocy prawnej, w tym za pomocą metod i środków cyfrowych, które usprawniają współpracę operacyjną.
13. Opierając się na istniejących dialogach, Strony prowadzą stały dialog na temat bezpieczeństwa narodowego w celu podejmowania kwestii przekrojowego charakteru wielu obecnych i nowych zagrożeń, a w stosownych przypadkach zasięgając opinii swoich środowisk eksperckich i organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

ARTYKUŁ 4

Współpraca w dziedzinie bezpieczeństwa gospodarczego

1. Strony podkreślają, że silny i odporny wzrost gospodarczy oraz bezpieczeństwo narodowe i obronność są współzależne i wzajemnie się wzmacniają. Strony potwierdzają, że podzielają ideę utrzymywania i udoskonalania dobrze funkcjonującego międzynarodowego porządku opartego na zasadach oraz że opowiadają się za bezpiecznym i odpornym handlem. Strony podkreślają ponadto konieczność propagowania zróżnicowanych, bezpiecznych i odpornych łańcuchów dostaw, pewności regulacyjnej i relacji handlowych opartych na zaufaniu jako nieodłącznych składników kompleksowego podejścia do bezpieczeństwa gospodarczego.
2. Strony wzmacniają swoje zdolności odporności gospodarczej w celu wspierania i chronienia swojego bezpieczeństwa narodowego. W stosownych przypadkach Strony wymieniają informacje oraz perspektywy dotyczące wydarzeń globalnych i działań politycznych w celu sprzyjania budowaniu wspólnego zrozumienia w obszarach będących przedmiotem zainteresowania w dziedzinie handlu i inwestycji, w tym odporności łańcucha dostaw.
3. Strony zobowiązują się podejmować działania służące wzmacnianiu odporności i bezpieczeństwa sektora transportowego, w wymiarze dwustronnym i wielostronnym, w tym przez rozwijanie infrastruktury podwójnego zastosowania przeznaczonej do celów zarówno cywilnych, jak i wojskowych. Strony dzielą się informacjami na temat najlepszych praktyk w obszarze rozwoju takiej infrastruktury.
4. Strony zobowiązują się prowadzić regularne rozmowy na temat barier dla wzrostu gospodarczego, handlu i inwestycji, w tym na temat wyzwań dla otoczenia biznesu. Strony identyfikują okazje do koordynacji i współpracy w obszarach o strategicznym znaczeniu dla bezpieczeństwa gospodarczego, w tym w ramach swoich polityk przemysłowych.

5. Mając na uwadze głęboki wpływ światowych kryzysów zdrowotnych na wzrost gospodarczy i bezpieczeństwo państw, Strony pogłębiają wymianę i współpracę międzynarodową w obszarze globalnych zagrożeń dla zdrowia, w tym w ramach dialogu branżowego.
6. Świadome istotnej roli, jaką w relacjach dwustronnych odgrywa zrównoważone rolnictwo, Strony kontynuują pogłębianie dialogu na temat globalnego bezpieczeństwa żywnościowego i dzielą się informacjami na temat regionalnych wyzwań związanych z żywnością oraz sposobami radzenia sobie z nimi.
7. Strony uznają rolę inwestycji dwustronnych w stymulowaniu wzrostu gospodarczego i zobowiązują się do pogłębienia współpracy, wymiany handlowej i dialogu z wszystkimi istotnymi partnerami w celu ich ułatwienia, w tym z małymi i średnimi przedsiębiorstwami, dużymi przedsiębiorstwami, jak również start-upami i akceleratorami.
8. Strony rozwijają ścisłą współpracę w dziedzinie nauki i technologii, uznając jej rolę w reagowaniu na wyzwania o charakterze globalnym, wspieraniu rozwoju technologii komercyjnych oraz wzmacnianiu bezpieczeństwa badań. Strony uznają również wkład start-upów technologicznych we wzrost gospodarczy i poszukują metod współpracy w zakresie transferu technologii.
9. Strony prowadzą dialog na temat bezpieczeństwa gospodarczego, aby reagować na przekrojowe zagadnienia i zagrożenia dla ich bezpieczeństwa narodowego i wspólnego dobrobytu. Dialog obejmuje geopolityczne konsekwencje zmian regulacyjnych i technologicznych, szczególnie w dziedzinie infrastruktury krytycznej, technologii podwójnego zastosowania i zależności w łańcuchach dostaw.

ARTYKUŁ 5

Współpraca w dziedzinie bezpieczeństwa energetycznego i klimatycznego

1. Strony są głęboko przekonane, że kluczem do bezpieczeństwa energetycznego jest zdywersyfikowany system energii, który promuje niezależność energetyczną, lepiej chroni konsumentów przed zmiennością cen, jest odporny i bezpieczny oraz łagodzi skutki zmian klimatu poprzez zdywersyfikowane źródła czystej energii, w tym energię odnawialną i cywilną energię jądrową.
2. Strony postanawiają dzielić się doświadczeniami i pogłębiać współpracę dwustronną i wielostronną dotyczącą przejścia z paliw kopalnych na czystą energię oraz wdrażania celów ustanowionych w Porozumieniu paryskim.

3. Strony odnotowują potrzebę globalnego obniżenia emisyjności systemów energetycznych w sposób sprawiedliwy, uporządkowany i równy oraz osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 roku. Strony potwierdzają również potrzebę skutecznego wspierania rozwoju odnawialnych, jądrowych oraz innych zero- i niskoemisyjnych źródeł energii, a także stabilności systemu energetycznego na poziomie europejskim oraz efektywności energetycznej.
4. Strony są zaangażowane w ochronę i odbudowę zasobów przyrodniczych, które są kluczowe dla odporności systemów energetycznych, żywnościowych, ekologicznych i gospodarczych. Zobowiązują się chronić i zachowywać środowisko naturalne, w tym lasy i obszary podmokłe, które w stosownych przypadkach mogą stanowić istotne wsparcie realizacji celów związanych z bezpieczeństwem.
5. Strony zobowiązują się do podejmowania wspólnych działań na rzecz wspierania rozwoju zero- i niskoemisyjnych źródeł energii i czystych technologii oraz inwestowania w nie, pobudzając wzrost gospodarczy w obu Państwach.
6. Uznając rosnące zagrożenie dla odporności i bezpieczeństwa infrastruktury energetycznej, Strony zobowiązują się do pogłębionej wymiany analiz i strategii. Strony wzmacniają współpracę w celu reagowania na pełne spektrum ryzyk, w tym w zakresie ochrony morskiej krytycznej infrastruktury energetycznej i kluczowych aktywów energetycznych, reakcji na incydenty oraz rozwijania zdolności w zakresie napraw i odbudowy, w przypadkach, w których jest to proporcjonalne i konieczne.
7. Strony podtrzymują znaczenie cywilnej energetyki jądrowej w swoich przyszłych koszykach energetycznych. Zobowiązują się wspierać energetykę jądrową jako czyste źródło energii oraz promować dostęp do finansowania rozwoju projektów jądrowych w Europie i na świecie, w tym poprzez finansowanie na rzecz środowiska oraz międzynarodowe instytucje finansowe. Strony podejmą działania zmierzające do ograniczenia zaangażowania Federacji Rosyjskiej w ich cywilne łańcuchy dostaw sektora jądrowego (w tym w zakresie technologii i surowców) oraz zachęcają innych do podejmowania podobnych kroków, aby zminimalizować handel bezpośredni i pośredni.
8. Strony wspierają współpracę na szczeblu operatorów systemów przesyłowych i regulatorów rynku, podkreślając ich istotną rolę w bezpieczeństwie dostaw i ochrony krajowej infrastruktury krytycznej, jak również przystępności cen energii.
9. Strony podkreślają, że realizacja ich wspólnych celów w obszarze bezpieczeństwa energetycznego i odporności energetycznej, jak również transformacji energetycznej,

będzie wymagać współpracy między właściwymi ministerstwami, organizacjami i przedsiębiorstwami państwowymi, jak również potencjalnymi partnerami komercyjnymi. Strony, w stosownych przypadkach, zobowiązują się do współpracy ze wspomnianymi podmiotami w celu określania wspólnych projektów i wspierania ich realizacji.

ARTYKUŁ 6

Zarządzanie Traktatem

Strony ustanawiają mechanizm koordynacji na wyższym szczeblu urzędniczym w celu przeglądu wdrażania zobowiązań zawartych w niniejszym Traktacie. Mechanizm obejmuje ocenę istniejących projektów, rozpatrywanie nowych projektów oraz określanie dalszych obszarów współpracy, w zależności od potrzeb. Co dwa lata Premierzy Stron będą przeprowadzać konsultacje w celu dokonania przeglądu wdrażania niniejszego Traktatu. W razie potrzeby będą odbywać się dodatkowe dialogi na szczeblu ministerialnym dotyczące poszczególnych zagadnień tematycznych i obszarów polityki, w tym z wykorzystaniem mechanizmów określonych w artykule 4 Traktatu z 2017 roku.

ARTYKUŁ 7

Związek z innymi przepisami prawa

Każda ze Stron wykonuje niniejszy Traktat zgodnie ze swoim prawem krajowym. Żadnego postanowienia niniejszego Traktatu nie należy interpretować jako naruszającego lub w jakikolwiek sposób wpływającego na prawa lub obowiązki Stron wynikające z prawa międzynarodowego.

ARTYKUŁ 8

Zakres terytorialny

Traktat niniejszy ma zastosowanie do:

- a. terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; oraz
- b. terytorium Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, oraz może zostać rozszerzony — za obopólną zgodą Stron wyrażoną w drodze wymiany not — na Baliwat Guernsey, Baliwat Jersey oraz Wyspę Man łącznie lub na którekolwiek z nich.

ARTYKUŁ 9

Spory

Wszelkie spory dotyczące interpretacji, stosowania lub wykonywania niniejszego Traktatu będą rozstrzygane wyłącznie w drodze negocjacji między Stronami.

ARTYKUŁ 10

Zmiany

Strony mogą wyrazić zgodę, w formie pisemnej, na dokonanie zmian w niniejszym Traktacie. Zmiany wchodzi w życie zgodnie z procedurą określoną w artykule 12 niniejszego Traktatu lub w innym terminie uzgodnionym przez Strony.

ARTYKUŁ 11

Wypowiedzenie

Każda ze Stron może wypowiedzieć niniejszy Traktat w drodze pisemnej notyfikacji skierowanej do drugiej Strony. Wypowiedzenie staje się skuteczne po upływie sześciu miesięcy od daty otrzymania notyfikacji lub w innym uzgodnionym przez Strony terminie, chyba że notyfikacja zostanie wycofana za porozumieniem Stron przed upływem tego okresu.

ARTYKUŁ 12

Wejście w życie

Traktat niniejszy wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia otrzymania późniejszej z notyfikacji, w których Strony poinformują się wzajemnie o wypełnieniu odpowiednich wewnętrznych procedur wymaganych do wejścia w życie niniejszego Traktatu.

Sporządzono w*Sondynie*..... dnia *24 maja 2020 r.* w dwóch egzemplarzach, w językach polskim i angielskim, przy czym oba teksty są jednakowo autentyczne.

W imieniu

Rzeczypospolitej Polskiej

W imieniu

**Zjednoczonego Królestwa
Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej**

